

Η ΚΩΜΩΔΙΑ¹[ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ](#)

Η Αρχαία κωμωδία, δηλαδή η κωμωδία κατά τον 5ο αι. π.Χ., αντλούσε τα θέματά της από την άμεση πραγματικότητα, ακόμα κι αν τα τοποθετούσε σε κάποιο φανταστικό χώρο. Το γεγονός αυτό ενίσχυε κατά πολύ τις διδακτικές της δυνατότητες. Άλλο ένα σπουδαίο μάθημα -*διδασκαλία*- για τους πολίτες της δημοκρατικής Αθήνας! Σε αυτό το πνεύμα εντασσόταν και η συνήθεια των υποκριτών μιας κωμωδίας να βγάζουν τη μάσκα και να απευθύνονται στους θεατές. Αυτός που μιλούσε, βέβαια, ήταν και πάλι ο κωμικός ποιητής, ο συγγραφέας και αυτού του τμήματος του έργου, που ονομαζόταν *παράβασις*. Μέσα από το έργο του είχε την ευκαιρία να καυτηριάσει τα κακώς κείμενα της κοινής ζωής.

Πλούτος του Αριστοφάνη. Σκηνή από την ιστορική παράσταση του Θεάτρου Τέχνης (σκηνοθεσία Καρόλου Κουν, 1956). Πηγή: Κάρολος Κουν. Οι παραστάσεις (επιμ. Πλάτων Μαυρομούστακος), Μουσείο Μπενάκη 2008.

Η δράση των έργων και το κωμικό αποτέλεσμα, λοιπόν, δεν βασιζόνταν τόσο σε κωμικά στοιχεία (αστεία λόγια και σκηνές) αντίστοιχα με αυτά που έχουμε συνηθίσει σε σύγχρονες κωμωδίες. Στις κωμωδίες του Αριστοφάνη, του μόνου κωμικού ποιητή της Αρχαίας κωμωδίας του οποίου σώζονται ολόκληρα έργα², το γέλιο προκαλείται μέσω της αισχρολογίας, αλλά και της σκληρής σάτιρας της σύγχρονης πραγματικότητας.

¹ Φάνης Κακριδής, *Αρχαία Ελληνική Κωμωδία*, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/encyclopedia/comedy/index.html

² Ποιητές της Αρχαίας Κωμωδίας: Κράτης, Κρατίνος, Εύπολος, Μάγνης, όλοι Αθηναίοι· ποιητές της Μέσης Κωμωδίας: Αντιφάνης από την Αθήνα και Άλεξης από τους Θουρίους· ποιητές της Νέας Κωμωδίας: ο Μένανδρος ο Αθηναίος, ο Φιλήμων που είχε γεννηθεί στις Συρακούσες, αλλά έζησε στην Αθήνα, και ο Δίφιλος από τη Σινώπη του Πόντου.

ΚΩΜΩΔΙΑ

Η σάτιρα του Αριστοφάνη στρέφει τα βέλη κυρίως ενάντια σε πολιτικούς της εποχής, φιλοπόλεμους δημαγωγούς και διάσημους διανοούμενους, καθώς και σε διάφορα προβεβλημένα μέλη της τότε κοινωνίας. Τόσο ο Σωκράτης όσο και ο Ευριπίδης έπεσαν θύματα της σατιρικής επίθεσης του Αριστοφάνη.

Χαρακτηριστικοί τύποι της κωμωδίας: α) Ο Ηρακλής με το ρόπαλο και τη λεοντή· β) Ένας κλέφτης με ξένο πορτοφόλι έχει καταφύγει στο βωμό· γ) Άνδρας με κωμική έκφραση. Πήλινα ειδώλια (μέσα 4^{ου} αι.. Νέα Υόρκη, Μητροπολιτικό Μουσείο).
Πηγή: *Ιστορία Ελληνικού Έθνους*.

ΚΩΜΩΔΙΑ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ